

Rapport Indsamling af træprøver fra havbunden 2008

Udført af
Marine – Arkæologisk – Gruppe
i
samarbejde
med
WM-Trædateringslaboratoriet

For 4. år i træk har Marine – Arkæologisk – Gruppe indsamlet træprøver fra undersøiske egestammer til WM-Trædateringslaboratoriet i Århus, til brug for opbygning af den såkaldte grundkurve for årringsdatering (dendrokronologi).

Gl. Ålbo camping

Planen var at bruge Brandsø som base for sommerens undersøgelse, men desværre kom der hindringer i vejen, så vi ikke kunne opholde os på øen i den periode vi havde planlagt. Derfor valgte vi i stedet Gl. Åbo Camping, som ligger syd for Kolding, hvor vi lejede et sommerhus. Hertil kommer, at campingpladsen havde en luftfyldestation med en kapacitet på 1200 ltr/min, med en bufferstation med 300.000 ltr. luft, så vi på rekordtid kunne få fyldt vores dykkerflasker.

Vi havde 4 både til rådighed under projektet: En gummibåd, en jolle, samt to motorbåde.

Bådene

Rekognosceringen foregik i kystområderne omkring Gamborg Fjord, Føns Vig, Tybrind Vig, Mosvig, Stenderup Hage og Fænø Sund. Områderne blevet udvalgt fra søkort, landkendinger og dybdemål, og foregik fra strandbredden og ud til en vanddybde af ca. 5 meter.

På vej til arbejde

Hver dykker fik tildelt et søgeområde, hvor fundsituationen (dybde) og egestammen (længde og orientering) blev registreret med GPS.

En af de egestammer som vi savede en træskive af i år, havde en fisker afmærket ud for Gammelgårds Fiskerhus ved Føns Skov. Stammen lå ca. 25 meter fra land, på en vanddybde af ca. 1 meter.

Undersøisk egestamme

10 meter af træstammen lå frilagt på havbunden, og vi besluttede at kappe et stykke på ca. 1.50 m, ca. 2 meter fra rodende, hvor der blev gravet to render under stammen. Derved kunne vi måle stammens omkreds som var 1.90 m.

Derefter blev tændsnoren viklet omkring stammen i pyramideform og fastgjort med strips. Hver ladning bestod af 6 rundslag (80gr/m), som blev forbundet til en tyndere (5g/meter) sprængsnor, som blev trukket ind til land og tilsluttet en elektrisk detonator.

Omvikling af sprængsnor

Ved en elektrisk tændanordning sker sprængningen straks efter at tændapparatet er aktiveret. Sikkerhedsafstanden er ca. 150 - 200 meter og umiddelbart inden sprængningen blev råbt tre gang: ” Her sprænges”.

Sprængning af undersøisk træstamme

Den bortsprængte del af egestammen blev trukket ind til land.

Egestammen trækkes ind til land

Hvor der på stranden blev savet en træskive (træprøve) til årringsdatering

Savning af træskive

Træprøve med over 200 årringe

Flint

Under rekognosceringerne stødte vi på oldsager af flint, tak, keramik og knogler som er registreret og afleveret til seniorforsker Søren H. Andersen Moesgård Museum, Århus.

Tak og knogler

I 4 år har Marine – Arkæologisk – Gruppe søgt efter undersøiske egestammer i Lillebælt. Utallige timer er gået med at svømme områder igennem - mange gange uden resultat, hvilket er meget tidskrævende og fysisk hårdt.

De forhistoriske egestammer er alvorlig truet af ødelæggelser som følge af en kraftig forøgelse af pæleorm i de danske farvande, og i løbet af en kort årrække vil alt undersøisk træ enten helt forsvinde, eller være så nedbrudt, at det ikke kan anvendes til årringsundersøgelser.

Derfor har Kjeld Christensen, WM-Trædateringslaboratoriet henvendt sig til os, om vi vil gøre en sidste indsats i 2009, og indsamle så mange træprøver som muligt, inden det er for sent..

Den 23. juli havde vi besøg af TV-Syd som lavede et videoklip om sprængningen af træstammen ved Føns Skov, som kan ses på gruppens hjemmeside:

www.marinearkgruppe.dk under:
Seneste nyt og se klip fra TV-SYD

Sprængning af egestamme

Marine - Arkæologisk - Gruppe
v Hans Dal
Børup Sandevej 58
7000 Fredericia
Tlf. 75 51 49 15 - 30 98 51 98
E-mail: hansdal@profibermail.dk
Web: www.marinearkgruppe.dk